

Salamanderbloggen

Bli med inn i salamanderens verden

Fredag 21. april 2017 - 13:52

I Norge finnes det to salamanderarter, storsalamander (til venstre) og småsalamander. (Foto: Børre Dervo)

Den ser ut som en liten drage. Nå om våren dukker den frem fra vinterdvale og begynner å vandre til dammer og tjern for å yngle. Bli med inn i salamanderens verden og i min forskerverden.

Jeg heter [Børre K. Dervo](#) og er forsker ved [Norsk institutt for naturforskning \(NINA\)](#). På bloggen vil jeg dele av kunnskapen vi har om salamander, og det nye vi finner ut etter hvert som vi forsker og overvåker videre.

Det finnes ikke maken til art i Norge. Salamanderen ligner på en liten drage, og er i slekt med frosken og padda.

Akkurat som frosk og padde så er salamanderen en amfibiart. Det som er typisk for amfibiene er at de veksler mellom et liv i vann og på land.

Salamanderen liker seg i laveliggende myrlendte, åpne skogsområder og i kulturlandskap med god tilgang på vann og skjulesteder. Den er et lite rovdyr, som spiser innsekter, meitemark og andre småkryp.

Salamanderen legger egg og klekker unger i fisketomme dammer og tjern. Det som er spesielt er at salamanderen nesten alltid vender tilbake til det samme

vannet for å yngle. Dessuten går den sjelden lenger enn cirka 500 meter unna vannet sitt.

Om vinteren går salamanderen i dvale i steinrøyser, under trerøtter og i små jordhuler. Om våren vandrer den tilbake til tjernet eller dammen sin for å yngle.

Forvandlingen

Den voksne salamanderen lever både i vann og på land, ungene lever i vann første sommeren.

Salamander-ungene gjennomgår en forvandling før de blir voksne. Salamanderlarven ser ut som en liten fisk med utvendige gjeller. Når den er to-tre måneder får den tykkere hud, slik at den tåler å være på land. Gjellene forsvinner og den begynner å puste med lunger.

Larven til storsalamanderen er 6 til 10 millimeter lang når den klekkes. I begynnelsen ligner den på en liten fisk med utvendige gjeller. Etter en tid vokser frambeina fram og til slutt bakbeina. (Foto: Børre Dervo)

Småsalamander og storsalamander

I Norge har vi to arter av salamander, småsalamander (*Lissotriton vulgaris*) og storsalamander (*Triturus cristatus*).

De to artene ser ganske like ut. Forskjellen er størrelsen og fargene på huden. De største storsalamanderene har litt knudrete og helt svart hud på oversiden, mens buken er vakkert safranfarget med svarte flekker. De kan bli så lange som 17 centimeter. Småsalamandere kan bli omtrent halvparten så store, har glattere hud og lys med svarte prikker på buken.

De eldste storsalamanderne blir opptil 17 år gamle i naturen.

Her finner du salamanderen

I Norge finnes storsalamander i tre atskilte regioner; 1) Midt-Norge: (fra Nordmøre og nordover på begge sider av Trondheimsfjorden), 2) Vestlandet: Sørvest-Norge mellom Boknafjorden og Bergen og 3) Sørøst-Norge fra svenskegrensa i Østfold rundt Oslofjorden til Agderfylkene, Telemark og nord til Land, Lillehammer og Ytre Rendal.

Småsalamandere forekommer i de samme områdene som storsalamanderen, men er svært sjelden på Vestlandet (kun to lokaliteter) og finnes lengre nord en storsalamanderen.

Salamanderen veksler mellom et liv i vann og på land. Salamanderen liker seg i permanente dammer. Lahelldammen i Lier i Buskerud er en typisk salamanderdam. (Foto: Børre Dervo)

Bli med videre

Dette var en kort presentasjon av salamanderen. Jeg skal skrive mer om hvordan den lever senere. Visste du forresten at det blir stadig færre salamandere, og hva gjør du hvis du finner en salamander? Har du hørt om salamanderhotell, og hvordan går det an å radiomerke salamander?

Følg med videre, så skal du få svar.

Og har du spørsmål eller forslag til temaer jeg bør ta opp på bloggen, så hører jeg gjerne fra deg.

[NYHETER](#)

[SALAMANDERBLOGGEN](#)

Om forskning.no

- [Forskning.no](#) er en nettavis med norske og internasjonale forskningsnyheter.
- [UNG.forskning.no](#) er nyheter om forskning for barn og unge.
- [Forskning.no](#) gis ut under [Redaktørplakaten](#).
- Ansvarlig redaktør / daglig leder: Nina Kristiansen, tlf 414 55 513 / nina@forskning.no
- Redaksjonssjef: Bjørnar Kjensli, tlf 942 43 567
- [Personvernerklæring](#)

Kontakt oss

epost@forskning.no / tlf 22 80 98 90

[Redaksjonen](#) – ansatte

Annonser/stillingsmarked:

Preben Forberg, tlf 413 10 879

Sandakerveien 24 C, Bygg D3

Pb 5 Torshov, 0412 Oslo

Følg oss

[@forskningno](#)

[/forskning.no](#)

[/UNG.forskning.no](#)

[/ScienceNorway.no](#)

forskning.nos eiere

Akvaplan-niva
Artsdatabanken
De nasjonale forskningsetiske komiteene
De regionale forskningsfondene
Diku – Direktoratet for internasjonalisering og kvalitetsutvikling i høyere utdanning
Fafo
Fiskeri- og havbruksnæringens forskningsfinansiering
Forsknings- og utviklingsavdelingen, Psykisk helse og rus, Vestre Viken HF
Forsvarets forskningsinstitutt
Framsenteret
Fridtjof Nansens Institutt
GenØk – Senter for biosikkerhet
Handelshøyskolen BI
Havforskningsinstituttet
Høgskolen i Innlandet
Høgskolen i Molde
Høgskolen i Østfold
Høgskulen i Volda
Høgskulen på Vestlandet
Høyskolen Kristiania
Institutt for samfunnsforskning
KS FoU
Kompetanse Norge
Kriminalomsorgens høskole og utdanningscenter KRUS
Meteorologisk institutt
NIBIO

NIKU Norsk institutt for kulturminneforskning
NILU - Norsk institutt for luftforskning
NLA Høgskolen
NMBU - Norges miljø- og biovitenskapelige universitet
NORSØK – Norsk senter for økologisk landbruk
NSD – Norsk senter for forskningsdata
NTNU
Narviksenteret
Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse
Nasjonalforeningen for folkehelsen
Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress (NKVTS)
Nasjonalt senter for e-helseforskning
Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning
Nasjonalt utviklingssenter for barn og unge - NUBU
Nofima
Nokut
Nord universitet
Nordlandsforskning

Noregs vassdrags- og energidirektorat (NVE)
Norges Geotekniske Institutt
Norges Handelshøyskole
Norges forskningsråd
Norges geologiske undersøkelse
Norges idrettshøgskole
Norsk Polarinstitutt
Norsk Regnesentral

Norsk Romsenter
Norsk Utenrikspolitisk Institutt
Norsk institutt for naturforskning (NINA)
Norsk institutt for vannforskning (NIVA)
Opplysningskontoret for Meieriprodukter
OsloMet – storbyuniversitetet
RBUP Øst og Sør
Ruralis – Institutt for rural- og regionalforskning
SINTEF
Senter for grunnforskning (CAS)
Senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteter
Simula Research Laboratory
Statens Vegvesen FoU
Statped
Sykehuset Innlandet HF
Tannhelsetjenestens kompetansesentre
Telemarksforskning
UiT Norges arktiske universitet
Universitetet i Agder
Universitetet i Bergen
Universitetet i Oslo
Universitetet i Stavanger
Universitetet i Sørøst-Norge
Universitetssenteret på Svalbard (UNIS)
Vestlandsforskning
Veterinærinstituttet
Vitenskapskomiteen for mat og miljø

Powered by Labrador CMS